

Literatura Infantil

Codi: 103537
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació Primària	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Anna Juan Cantavella

Correu electrònic: anna.juan@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, doncs, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics presentats a l'assignatura.

Recordem que, en el cas de la llengua catalana, a 1r i 2n curs es demana que l'estudiant tingui una competència lingüística equivalent al Nivell 1 per a Mestres d'Educació Infantil i Primària; i que a partir del 3r curs del Grau l'estudiant haurà d'haver mostrat una competència equivalent al Nivell 2 per a Mestres d'Educació Infantil i Primària (més informació sobre aquests nivells a <http://www.uab.cat/web/els-estudis/-competencia-linguistica-1345698914384.html>)

És recomanable haver fet anteriorment i tenir aprovades les assignatures de Llenguatges i curriculum i Llengües i aprenentatges.

Objectius

Aquesta assignatura és optativa i està orientada a aprofundir en l'educació literària dels infants a l'escola. Adopta la forma de taller de tipus pràctic on s'adquireixen coneixements sobre el corpus literari i es desenvolupen habilitats de dinamització del material literari i ficcional a través de projectes literaris d'aula i de cicle.

El seus objectius principals són assolir coneixements i desenvolupar habilitats sobre:

1. La planificació de l'educació literària a l'etapa primària.
2. Les característiques de la literatura infantil en els diferents formats i suports.

3. Els criteris de valoració i selecció escolar dels textos per a les activitats d'aprenentatge de la lectura literària.
4. El disseny d'activitats segons diferents objectius d'educació literària i amb diverses tècniques de realització.
5. La familiarització amb un ampli panorama de recursos bibliogràfics i digitals, tant de la producció per a infants, com de fonts de suport per a les activitats, que resulti útil per a la tasca professional dels mestres.

Competències

- Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i plurilingües.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Adquirir formació literària i conèixer la literatura infantil.
- Conèixer el currículum escolar de les llengües i la literatura.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per tal de fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
- Fomentar la lectura i animar a escriure.
- Fomentar la lectura i el comentari crític de text dels diferents dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.
- Incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre, per comunicar-se i col·laborar en els contextos educatius i formatius.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements adquirits a la selecció, lectura i interpretació de textos dels diversos dominis científics i culturals.
2. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
3. Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva tant de manera presencial com telecol·laborant de diferents formes.
4. Conèixer i utilitzar textos de literatura infantil per al desenvolupament d'activitats d'aprenentatge de les llengües en l'educació primària.
5. Conèixer i valorar el programari educatiu i els espais web pertinents per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la literatura a primària.
6. Conèixer i valorar la producció de literatura infantil per a la selecció dirigida als diferents espais de lectura literària en l'escola.
7. Conèixer i valorar les característiques dels productes literaris audiovisuals i digitals per a nens.
8. Disenyar pràctiques de foment de la lectura i l'escriptura que incorporin els criteris de formació literària en els diferents nivells escolars.
9. Dissenyar propostes educatives d'ensenyament i d'avaluació que contemplin les diferents modalitats d'aprenentatge literari, de manera que considerin adequadament tots els continguts curriculars de l'àrea i responguin a la diversitat cultural.
10. Gestionar el treball en equip i saber analitzar els aspectes interessants així com les seves dificultats.
11. Seleccionar la literatura infantil adequada als diferents objectius formatius escolars.
12. Ser capaç d'elaborar activitats i materials didàctics enfocats a l'aprenentatge de la llengua adaptats als contextos socials específics de cada centre educatiu.
13. Usar les TIC i les TAC en el desenvolupament i elaboració de treballs pràctics i en el disseny de propostes didàctiques.
14. Utilitzar els processos d'interacció i comunicació a l'aula en discussions sobre textos literaris que ajudin a construir col·laborativament interpretacions detallades dels textos.
15. Utilitzar la producció literària infantil per als objectius formatius de l'educació literària en l'escola.
16. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
17. Valorar les pràctiques d'animació a la lectura i a l'escriptura amb criteris de formació literària.

Continguts

1. El corpus i les fonts de suport

1.1. Tipus i gèneres de la producció de literatura infantil contemporània.

1.2. Literatures gràfiques i multimodals. Tarrassaments i modificacions. Relacions i interaccions entre textos, lectors i autors.

1.3. La valoració de la qualitat dels textos. La literatura infantil com a representació del món, proposta de valors educatius, situació en les tendències artístiques de l'època i situació en la tradició cultural catalana.

1.4. La selecció de textos literaris, literatura popular i literatura infantil a l'escola. Les adaptacions per a infants, els clàssics infantils i l'imaginari col·lectiu.

1.5. Establiment d'un bagatge personal de textos adequat a l'etapa primària.

2. El disseny d'activitats literàries

2.1. Ús de fonts bibliogràfiques i digitals per a la selecció del corpus i per al disseny d'activitats literàries dirigides a l'infància.

2.2. Organització de l'espai docent i planificació dels diferents tipus d'activitats d'educació literària.

2.3. Disseny de projectes i activitats literàries segons els paràmetres escollits: objectius educatius concrets, àmbits d'actuació escolar, destinataris i tipus de text.

2.4. Tècniques i tipus d'activitats: escriptura literària, narració oral, lectura expressiva, conversa literària, racons literaris, jocs poètics, etc.

Metodologia

Taller fonamentat en el treball sobre materials diversos i una tipologia variada d'activitats grupals i individuals que permetran a l'alumnat dur a terme i experimentar un ampli ventall de pràctiques d'aula, mitjançant les quals es desenvoluparan els continguts de l'assignatura.

Els estudiants també hauran de realitzar activitats autònomes i treballs en grup fora de l'aula i, eventualment, fer-ne la seva presentació i discussió a classe. També hauran de fer les lectures bibliogràfiques i lectura dels llibres infantils que s'indiquin.

El curs va adreçat a l'elaboració de materials directament utilitzables a les aules escolars i les classes tindran un fort component pràctic amb la voluntat de guiar el disseny dels diferents treballs.

Els treballs es programen sobre aspectes complementaris i es posen a disposició de tot el grup per tal que cada alumne acabi disposant d'un ventall de recursos ja preparats per a les aules.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides			
Presencial	45	1,8	6, 14, 17
Tipus: Supervisades			
Tutorització en la preparació d'activitats	30	1,2	3, 10
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs, preparació d'activitats i lectures	75	3	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 17

Avaluació

Si opteu per l'avaluació continuada, l'assistència a les classes presencials és necessària (iniciarem part dels treballs i reflexions a l'aula). En cas de no assistir, es considerarà que opteu per l'avaluació única. Les persones que optin per l'avaluació única hauran de fer totes les tasques de forma individual i hauran de portar a terme una entrevista personal amb la tutora.

Per aprovar l'assignatura cal presentar totes les activitats. No s'aprovarà cap presentació, treball, activitat escrita o oral que no demostrï un bon domini de la llengua.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura, però no assoleixin els mínims per aprovar-la, tindran l'oportunitat de superar el curs refent algunes de les activitats o mitjançant els mecanismes específics que estableixi el professorat. S'estudiarà cada cas i s'establirà el procediment concret en funció de la situació de cada estudiant.

Dates d'entrega de treballs en avaluació continuada:

- Crítica literària: 23 de novembre 2023
- Selecció 30 obres infantils per a l'educació literària a l'aula, per a un curs de primària: 7 de desembre 2023
- Elaboració d'un racó d'escriptura literària: 14 de desembre 2023
- Elaboració d'una reflexió sobre l'educació literària: 21 de desembre 2023

Recuperació: 8 de febrer (reescriptura de treballs que no arribin al mínim)

Per poder anar a recuperació s'han d'haver lliurat 2/3 parts de les tasques d'avaluació. Les recuperacions puntaran sobre 5.

AVALUACIÓ ÚNICA:

Recordeu que les persones que optin per l'avaluació única hauran de fer totes les tasques de forma individual i hauran de portar a terme una entrevista personal amb la tutora.

Els estudiants que s'acullin a l'avaluació única no lliuraran ni rebran retorn valoratiu ni qualificador de les activitats d'avaluació continuada realitzades durant el procés de desenvolupament de l'assignatura. El lliurament serà únic i concentrat en un mateix dia.

Els % de cada activitat per a l'avaluació única són aquests:

- Crítica literària 10%
- Selecció 30 obres infantils per a l'educació literària a l'aula, per a un curs de primària 35% (entrega via campus)
- Elaboració d'un racó d'escriptura literària 20%
- Elaboració d'una reflexió teòrico-pràctica argumentada sobre l'educació literària 25%
- Entrevista individual 10%

Entrega de tots els treballs+ entrevista: 14 de desembre

Data de recuperació: 8 de febrer (reescritura dels treballs que no arribin als mínims necessaris)

Per poder anar a recuperació s'han d'haver lliurat 2/3 parts de les tasques d'avaluació. Les recuperacions punturan sobre 5.

Els resultats de cada una de les avaluacions es retornaran a l'alumnat en el termini màxim de tres setmanes després del seu lliurament i s'oferirà una data de revisió dintre dels 10 dies següents a la seva publicació.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració en grup d'un racó d'escriptura literària	25%	0	0	1, 4, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17
Elaboració individual d'una crítica literària	15%	0	0	1, 2, 4, 11, 12, 15, 16
Elaboració individual d'una reflexió teoricopràctica argumentada sobre l'educació literària	25%	0	0	1, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 17
Selecció en grup del corpus de llibres infantils d'aula per a un curs de primària	35%	0	0	3, 6, 7, 10, 11, 13

Bibliografia

Bang, M. (2023). *Imagínatelo. Cómo funcionan las imágenes en los libros ilustrados*. Ekaré

Bassa, R. i altres (2009). *Ombra viatgera. Els poemes a l'educació infantil i primària*. Moll.

Chambers, A. (2009). *Dime. Los niños, la lectura y la conversación*. FCE.

Chambers, A. (2007). *El ambiente de la lectura*, FCE.

Chambers, Aidan (2007). *¿Quieres que te cuente un cuento? Una guía para narradores y cuentacuentos*. "Fomentos lectores". Banco del Libro.

Colomer, T.(2005). *Andar entre libros. La lectura literaria en la escuela*. FCE.

Colomer T. (2010). *Introducción a la literatura infantil y juvenil actual*. Madrid: Síntesis.

Colomer, T. (dir.) (2002). *Siete llaves para valorar las historias infantiles*. Fundación Germán Sánchez Ruipérez.

Cox, M. (2022). *La màgia de llegir en veu alta. El miracle de la lectura compartida en l'era de la distracció*, Viena Editorial.

Desclot, M. "Parlar de poesia amb infants", text escrit per a Gretel: <http://literatura.gretel.cat/content/miquel-desclot>

- Duran, T. i Luna, M. (2002). *Un i un i un... fan cent*. La Galera.
- Molist, Pep (2008). *Dins del mirall. La literatura infantil explicada als adults*. Graó.
- Montes, G. (2015). La gran ocasió: la escola com a societat de lectura:
<http://www.bnm.me.gov.ar/giga1/documentos/EL002208.pdf>
- Montes, G. (2017). *Buscar indicios, construir sentido*, Babel libros.
- Munita, F. (2021). *Yo, mediador(a). Mediación y formación de lectores*, Octaedro.
- Olid, Bel (2011). *Les heroïnes contraataquen. Models literaris contra l'universal masculí a la literatura infantil i juvenil*. Pagès editor.
- Rodari, G. (2009). *Gramàtica de la fantasia*. Columna.
- Rodari, G. (2017). *Escola de fantasia*. Blackie Books
- Teberosky, A. [amb col·laboració de COLOMER, T.] (2001). *Proposta constructivista per aprendre a llegir i a escriure*. Vicens Vives.
- Van der Linden, S. (2018). *Álbum(s)*. Ekaré

Programari

cap